

UIT HET VROEGERE VOLKSLEVEN

Bestuurslid Ief Nuyts diepte uit ons archief volgende notities van Albert Polus (uit ca. 1955) :

Van in de prilste morgen stond de landman op 't veld met het paard of de os. Werken was voor hem dagelijkse nood. Hij moest alles alleen gedaan krijgen, maar rond de oogsttijd huurde hij soms evenwel helpers. Deze hingen zeis en pik, gehaard, nabij de kerkingang, met een briefje waarop hun naam stond. De boer, welke een maaier of pikker nodig had, ging na de hoogmis zeis of pik keuren. Zij die het best gehaard hadden, werden gehuurd om het graan of het hooi af te doen.

Onder de gloeiende zonnestrallen, zoals bij de oogst van het graan, aardappels, vlas en gras, werden allerlei opwekkende liedjes gezongen. Wanneer men de laatste aardappels uit deed, bakte de boerin boekweitkoek. In de eerste koek werd garen gebakken. Dat was de patattenklos, bestemd voor wie de laatste bos had uitgestoken.

Het boekweit dorsen gebeurde bij het inhalen op zeilen. De geburen hielpen elkander en dronken daarna gesuikerd bier. In het najaar en bij wintertijd werd het graan gedorst. Zoals men dan van in de vroegen morgen het gekras van de botermolen of het gestamp van de botertreil hoorde, evenzo hoorde men

in de late avond de slag van de dorsvlegel.

Vrouwen en meiden hielpen elkaar bij 't spinnen van 't vlas en ook bij de grote was. Men kan zich de leute wel inbeelden, als al dat vrouwvolk, dat 's avonds bij 't smoutpeerke aan de lichtblok rond een open turfvuur, zingend en taterend aan't spin-

nen was. Het mannenvolk hield dan de huiswacht en breide kousen, vlocht biekorven, maakte manden of stak een steel in een schup, riek of rijf.

De jongelui kenden geen herbergen tot hun twintig jaar. Ze verzetten zich met bloksken tikken, streepken werpen of schieten met de boog op doelen of wip. De meisjes verzetten zich met zeelkenspringen, piepenborgen en balspelen. Muziek liefhebbers maakten hun eigen viool uit een oude blok, met snaren van garen, dewelke met gebrande hars van pijnbomen verstevigd werden, net zoals de strijkstok.

De laatste zondag in april, reden de jonge mannen van de gebuurte met kar en paard, zingend naar het bos om de meiboom te halen. Die boom werd dan tijdens de week door de meisjes versierd en op de vooravond van mei aan 't kapelleke of bij 't Mariabeeld geplant. Tijdens de kermis gingen opgegroeide jongelingen en maagden, kort na de middag in groep ter kermis, waar kunstige dansen op de meeslepende tonen van koper- en snaarinstrumenten werden uitgevoerd. Het jong volk moest altijd voor 't donker thuis zijn.

Onze 'buitenmensen' kenden vroeger geen lekkernij. Alleen zwart roggebrood met plattekaas, en aardappelen en groenten met vetsaus, waren hun dagelijkse voedsel. Vlees en grof brood, was er alleen met de kermis of op hoogdagen. Met de kermis werd ook krentenbrood en rijstap gegeten.

De kledij was verzorgd. Het mannenvolk droeg een broek van diemit of laken, de halsdoek en de klak van zijde, de frak van laken, een lijnwaden kiel, de kousen of sokken van saai, witte blokken of hoge schoenen en ondergoed van baai of lijnwaad.

Het vrouwvolk droeg een blauw-lijnswaden voorschoot, gestoken Indische neusdoek, baaien rok, saaien kousen, kanten kappen, katoenen mutsen, laken of katoenen mantels en ondergoed ook in baai of lijnwaad. Wat mode was, bleef altijd mode.

Onze voorouders leefden vroom, deftig, werkzaam, gezellig en menslievend onder elkaar. Hun leven was eenvoudig, doch schoon en gelukkig, eerlijk en deugdzaam, trouw aan altaar en haard!

Uit de notities van Albert Polus, ca. 1955.